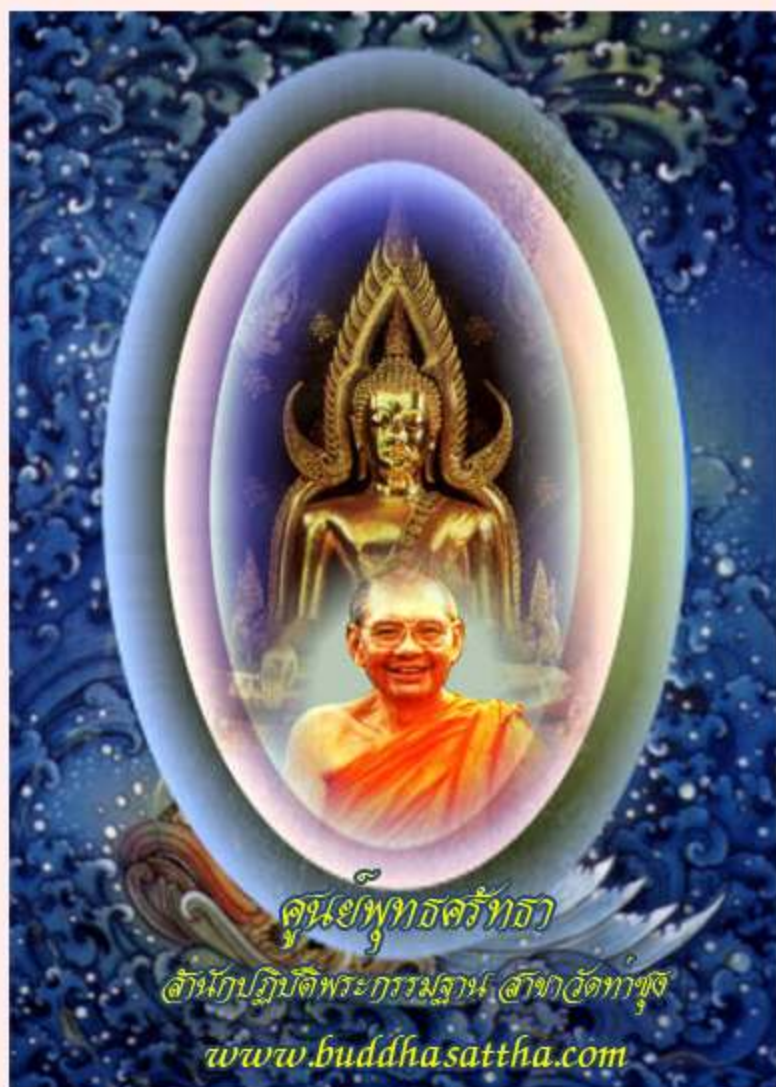

ธรรมโอภาสเพื่อพระนิพพาน

หลวงพ่อพระราชพรหมยาน

คำนำ

ธรรมะและโอวาทของพระเดชพระคุณหลวง
พ่อพระราชพรหมยาน (หลวงพ่อถาไซ วัดท่าซุง)
นั้น มีมากมาย

ศูนย์พุทธจริยทฐา ได้คัดเลือก ธรรมะสั้น ๆ
ของหลวงพ่อฯ ท่าน ที่มีน้อยๆ สำคัญ นับเนื่องแต่
เบื้องต้นจนถึงพระนิพพาน เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้
นำอมำ ไป เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อความ
พ้นทุกข์

ปัญญาทางธรรม เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของ
คนเรา ที่ต้องศึกษาและปฏิบัติเพื่อให้รู้จักตัวเอง

ศูนย์พุทธศรัทธา สถาบันปฏิบัติพระกรรมฐาน สภาอริยสงฆ์
www.buddhasattha.com

ของชีวิตตามความเป็นจริง ตามพระธรรมคำสอน
ของพระพุทธเจ้า คือ อริยสัจ ๔ อันได้แก่ ทุกข์
สมุทัย นิโรธ มรรค

ซึ่งธรรมโอวาทเพื่อพระนิพพาน เล่มนี้ ได้
รวบรวมไว้ครบถ้วน

คณะผู้จัดทำ ขออภัยจากคุณธรรมทาน
นี้ เพื่อเป็นพุทธบูชา และบูชาพระคุณ พระเดชพระ
คุณหลวงปู่พระราชพรหมยาน

ขอให้ทุกท่านที่ได้อ่าน ได้ศึกษา และปฏิบัติ
ได้เข้าถึงซึ่งอภิมตธรรม คือแดนพระนิพพาน ในชาติ
ปัจจุบันนี้ เทอญ.

ศูนย์พุทธศรัทธา

สารบัญ

พ่อสอนลูก	หน้า ๑
พิจารณาตน	หน้า ๖
ศีล	หน้า ๑๑
พรหมวิหาร ๔	หน้า ๑๕
สมาธิ	หน้า ๒๐
มหาสติปัฏฐาน	หน้า ๒๔
บารมี ๑๐	หน้า ๒๗
ทรงควาเมติ	หน้า ๓๑
มโนเมยิทธิ	หน้า ๓๔

วิปัสสนาญาณ	หน้า ๓๙
พิจารณาความตาย	หน้า ๔๓
อริยสัจ	หน้า ๔๗
พิจารณาขั้นที่ ๕	หน้า ๕๐
สังโยชน์ ๑๐	หน้า ๕๒
พระโสดาบัน	หน้า ๕๔
พระสกิทาคามี	หน้า ๕๗
พระอนาคามี	หน้า ๖๐
พระอรหันต์	หน้า ๖๓

พ่อสอนลูก

๑. ขอคุณรักจงรักษากายไว้ให้ดี

อย่าเอากายไปฆ่าสัตว์

ลักทรัพย์

ประพฤตินิสิตในงาม

และจงรักษาวาจาไว้ให้ดี

อย่าพูดปดมดเท็จที่ไม่ตรงความจริง

อย่าพูดคำหยาบหรือด่าคนอื่น

อย่าให้วาจาเป็นศรีสง่ามาลายความสามัคคี

คือ อยู่ให้คนแตกร้างกัน

อย่าให้วาจาเหลวไหลไร้ประโยชน์

ด้านใจจงรักษาใจไว้ด้วยดี คือ
ไม่อยากได้ของใครที่เขา ไม่เต็มใจให้
ไม่โกรธแค้นอาฆาตพยาบาทใคร
ไม่เมาใจจนเห็นผิด คิดว่าตัวเองเป็นคนประเสริฐ
อารมณ์เท่านั้น

เป็นพื้นฐานที่จะให้เข้าถึงพระนิพพาน

เมื่อรักษากายใจ ได้ดังนี้แล้ว
ต่อไปใจจะสะอาดขึ้นทีละน้อย
จนไม่ต้องการระวังทั้งกาย วาจา ใจ
จะทรงไว้แต่ความดีอย่างเดียว

ในที่สุดก็ถึงนิพพาน

๒. ดูรักทั้งหลาย จงจำไว้ว่า

ทำนกับเรามีสภาวะเหมือนกัน คือ

มีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น

มีความเปลี่ยนไปในท่ามกลาง

และก็มี การสลายตัวไปในที่สุด

ทำนกับเราก็เหมือนกัน เสมอกันโดยไตรลักษณ์ คือ

อนิจจัง หาคความเที่ยง ไม่ได้

ทุกขัง เมื่อมีความเป็นอยู่

ต้องทำมาหากินทางอาชีพ ทำการงานเลี้ยงชีพ

สุขบ้างทุกข์บ้าง ไปตามสภาพของคนที่มีชีวิต

ในที่สุดชีวิตก็สลายตัวไป

จงจำไว้ว่า

อย่ายึดมั่นถือมั่นในร่างกายจนเกินไป

อย่ายึดถือในทรัพย์สินมากเกินไป

จงจำไว้ว่า เราจะต้องตาย

ถ้าเรายัง ไม่ดีพอ ตายแล้วเราก็ต้องเกิดอีก

เกิดแล้วเราก็มีทุกข์

เกิดเป็นคนมีทุกข์อย่างคน

เกิดเป็นสัตว์มีทุกข์อย่างสัตว์

เกิดเป็นอสุริกายเป็นทุกข์อย่างอสุริกาย

เกิดเป็นเปรตเป็นทุกข์อย่างเปรต

เกิดเป็นสัตว์นรกเป็นทุกข์อย่างสัตว์นรก

เกิดเป็นเทวดาสุขอย่างเทวดา

เกิดเป็นพรหมสุขอย่างพรหม

แต่สุขไม่นาน

ผลที่สุดก็ละความสุคนั้นมาหาความทุกข์

ผู้ไปพระนิพพานไม่ได้

นิพพานมีความสุขที่เป็นแก่นตบรมสุข

เป็นความสุขที่ยอดเยี่ยม

พิจารณาตน

๑. ถ้าบุคคลใด

ไม่สนใจเรื่องราวของบุคคลอื่น

ไม่ฟังเสียงของบุคคลอื่น

ไม่ยกตนข่มท่าน

ไม่มีความประมาท

มีจริยดี

มีความสงบ

ใคร่ครวญเฉพาะความประพฤติของตน

อย่างนี้ชื่อว่า

เข้าถึง สะเก็ดความดี ที่ติดากตสัน

แล้วบุคคลใด

ไม่ทำลายศีลด้วยตนเอง

ไม่ยุยง唆งเสริมให้คนอื่นทำลายศีล

ไม่ยินดีเมื่อบุคคลอื่นทำลายศีลแล้ว

สามารถระงับนิรโทษ ๕ ได้ตามต้องการ

จิตทรงฌาน

มีอารมณ์ทรงพรหมวิหาร ๔ เป็นปกติ

ชื่อว่าเป็นผู้ทรงฌานได้กิจ

อย่างนี้ชื่อว่า

เข้าถึง เปตอกกฉามตี ที่พระองค์ทรงตรอง

ถ้าบุคคลใดทำความดี ดังนี้
ตามลำดับมาครบถ้วนทรงตัว
สามารถทำได้ ให้ระลึกชาติได้โดยไม่จำกัด
อย่างนี้เข้าถึง กระพี้ความดี ที่พระองค์สอน

ถ้าบุคคลใดทำอุตุบปาตญาณให้เกิดขึ้น
เห็นคนและสัตว์ได้ทันที
ว่าคนและสัตว์นี้เกิดมาจากไหน
คนตายแล้วไปอยู่ไหน
อย่างนี้ถือว่าเข้าถึง แก่นความดี ที่พระองค์สอน
แต่เป็นแก่นชั้นฌานโลกีย์

ต่อไปบททวนความดีนี้ให้ทรงตั้ง

ทำวิปัสสนาญาณ

ถ้ามีบาปมีแก้กัณฑ์

จะตัดกิเลสเป็นสมุจเฉทประหาม ไตรภายใน ๗ วัน

ถ้าบาปมีอย่างกลาง

จะตัดกิเลสได้หมดภายใน ๗ เดือน

ถ้าบาปมีอย่างอ่อน

จะตัดได้หมดภายใน ๗ ปี

๒. ดีหรือชั่วมันอยู่ที่การควบคุมกำลังใจ

ถ้าใจของเราบริสุทธิ์ผุดผ่องเสียอย่างเด็ดขาด

ใครจะว่าดีหรือชั่ว ไม่มีคำถามสำคัญ

เขาจะประหลาดใจเมื่อ มั่นใจไม่ได้

มันก็ตั้งใจอยู่ตลอดเวลา

ถ้าจิตใจของเราชั่ว เขาจะสรรเสริญว่าดี

มันก็ตั้งใจให้มีอันที่นั้น

นี่เป็นอันว่า พระพุทธเจ้าทรงสอน

ให้รักษากำสั่งใจเป็นสำคัญ

ควบคุมกำสั่งใจให้ดีไว้ แล้วมันดีเอง

ไม่ต้องไปพึ่งคำพูดบ้านเขา

การที่เราดีเพราะรอให้เขาสรรเสริญ

นั่นมันเป็นอารมณ์ของความชั่ว

คือ

๑. ท่านพร่องในคือ ด้วยเจตนาเพียงชนิดเดียว
ท่านไม่มีหวังที่จะทรงสมบัติเพื่อฌานสมาบัติได้เลย
เพราะเพียงคือมีการรักษาแบบหยาบๆ
ท่านยังรักษา ไม่ได้
ท่านจะเป็นผู้ทรงสมบัติ
ที่มีอารมณ์ละเอียดกว่านี้ได้อย่างไร
ผู้ที่ปฏิบัติกรรมฐานมาเป็นเวลาหลายสิบปี
ที่ไม่ได้สำเร็จผลใดๆ แม้แต่ฌานโสดีย์ก็ไม่ได้
ก็เพราะพร่องในคือเป็นสำคัญ

๒. คัดทั้ง ๕ ข้อนี

จะเป็นข้อหนึ่งข้อใดก็ตาม

ถ้าเราละเมิด นั่นก็หมายความว่า

เราเปิดช่องของอบายภูมิ

หรือเปิดทางเดินไปสู่อบายภูมิ

มีเกิดเป็นสัตว์นรก เป็นเปรต

เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์เดรัจฉาน

การเจริญกรรมฐานของพุทธบริษัทก็ไม่มีผล

เพราะฉะนั้น ญาติโยมพุทธศาสนิกชนที่คิดว่า

จะเจริญพระกรรมฐานให้มีผลอันนี้

และตลอด ไปในชาติ

จงตั้งใจคิดว่า นับแต่นี้เป็นต้นไป

เราจะเป็นผู้ทรงศีล ๕ บริสุทธิจิตตลอดชีวิต

บางวันข้างหน้าอาจจะพลาดไปบ้าง

ก็เป็นของธรรมดา

ถ้าบังเอิญรู้ตัวว่าพลาดไป เราก็ยังงั้นแหละ

และตั้งใจต่อไปเราจะไม่ทำผิดอีก

และจงเข้าใจว่า ศีล ๕ ประการนี้

ถ้าจะขาดได้ ก็ต้องขาดเสียความตั้งใจทำ

อย่างปณณัติบาทเสียเสีย

เราเดินไปเราไม่เห็นบังเอิญเหยียบบตาบ

อันนี้ศีล ไม่ขาด

หรือลัทธิใดก็ตาม มีอยู่เป็นต้น

มาเกาะกินเลือดของเรา

ถ้าไม่คิดจะฆ่ามัน แต่มันจะฆ่านานเกินไป

เราจะไม่ปล่อยให้มันหนีไป

บังคับให้มันหนีไม่ทัน ถูกมันตาย

อันนี้เรา ไม่บาป ตีไม่ขาด

เพราะเรา ไม่มีเจตนาจะฆ่า

พระสงฆ์จากวัดท่าซุง นำนิคมโนนชัย อ. 12 5 38
ณ ศูนย์พุทธศรัทธา

พรหมวิหาร ๔

๑. ขอบรรดาท่านพุทธศาสนิกชน

พยายามทรงอารมณ์จิต

ให้อยู่ในพรหมวิหาร ๔ เป็นปกติ

คิดว่าเราจะมีความรักในคนอื่นและสัตว์อื่น

นอกจากตัวเรา เหม่ด้วยตัวเรา

เราจะมีความรัก เกื้อกูลเขา

ให้เป็นสุขตามกำลังที่เราพึงจะทำได้

เราไม่มีอารมณ์โอ้อวดริษยาบุคคลอื่น

เห็นใคร ได้ดีก็พอใจยินดีตาม

ถ้าตั้งใจเป็นเหตุเกินวิสัย

ด้วยอำนาจกฎของกรรม

หรือกฎของธรรมดาเกิดขึ้น

เราจะไม่มีความห่วงใยในจิต

นี้อารมณ์อย่างนี้

ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัททรงไว้ดี

ก็จัดว่าเป็นศูนย์รวมกำลังใจที่มีความสำคัญที่สุด

อันจะพึงก้าวเข้าไปสู่ความดี

๒. ถ้าจิตของเราทรงอยู่ในพรหมวิหาร ๔ แล้ว

มีอะไรบ้างที่มันจะเกิดขึ้น

นั่นก็คือ

ศีลบริสุทธิ ไม่ต้องระมัดระวังศีล

ความเป็นผู้มีเหตุมีผล

มีความเคารพในองค์สมเด็จพระทศพล

ก็มีพร้อมบริบูรณ์

เพราะอะไร

เพราะคนที่ทรงศีลบริสุทธิ

ก็แสดงว่ามีความเคารพในพระพุทธเจ้า

มีความเคารพในพระธรรม

มีความเคารพในพระสงฆ์

เพราะว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ทรงแนะนำให้จิตอยู่ในขอบเขตนี้

เรามีความเคารพในองค์สมเด็จพระชินสีห์ เป็นต้น

เราจึงมีศรัทธา

เราจึงรู้จักถวายความซื่อ เกรงกลัวความซื่อ

จึงได้มีการประกอบความดี คือ

จิตทรงพรหมวิหาร ๔

มีหิริและโอตัมปะ

นึกถึงความตายเป็นอารมณ์

อยู่ที่ไหนก็มีแต่ความเข็ญเขิน มีแต่ความเป็นสุข

เราก็เป็นสุข บุคคลอื่นก็เป็นสุข

เพราะกายไม่เสียดาย ไม่เสียด

ทั้งนี้เพราะว่าใจ ไม่เสียด

ถ้ากายเสีย ปากเสีย ก็แสดงว่าใจมันเสีย

เสียมากจนลามมาถึงกาย ถึงวาจา

นี่เป็นอันว่าถ้าทรงคุณธรรมอย่างนี้ได้

ความเป็นพระโสดาบันย่อมปรากฏ

สมเด็จพระสังฆราช ๙๑๑๑ สมเด็จพระสังฆราช

สมาธิ

๑. เวลาปฏิบัติ เวลาเริ่มทำสมาธิ ตัดกังวลเสียก่อน

ตั้งใจให้ดวงใจ หายไป

ประเดี๋ยวเดียวมันไม่ตายหรอก

และก็ตัดสินใจว่าเราจะต้องปฏิบัติให้มีผล

ตามคำแนะนำของครู ไม่ห่อหุ้มแต่ร่างกาย

ทุกคนเมื่อตัดกังวล ไม่ห่อหุ้มแต่ร่างกายได้แล้ว

ก็ตั้งใจสมาทานศีล

เรื่องศีลที่จริง ไม่ใช่จะมีเฉพาะเวลาปฏิบัติ

ศีลนี้เป็นเครื่องค้ำคูณสมาบัติ

สมาธิหรือฌานจะมีขึ้นมาได้ก็เพราะศีล

ถ้าศีลบกพร่อง ฌานก็บกพร่องด้วย

ถ้าศีลสมบูรณ์แบบ

สมาธิหรือฌานจึงจะสมบูรณ์แบบ

เรื่องนิรณัน ๕ ประการ อย่างนี้ถึงมันเคย

นอกจากนั้น องค์สมเด็จพระภาคอันต์

ให้ทุกคนคุมอารมณ์ให้ดีในพรหมวิหาร ๔

ให้จิตทรงตัวไว้ในพรหมวิหาร ๔ เป็นปกติ

คำว่าปกติต้องเหมือนศีล

ศีลนี้ต้องบริสุทธิ์ทุกวัน

และพรหมวิหาร ๔ ต้องทรงตัว

๒. สำหรับอาณาปาณสติติกรรมฐาน
ขอแนะนำ ให้ทุกท่านใช้ทุกอิริยาบถที่ทรงอยู่
จำไว้ให้ติดด้วยนะ

ถ้าท่านใช้ทุกอิริยาบถที่ทรงอยู่ละก็
อารมณ์จิตมันจะเลี้ยวเข้าไปหาความเดาไม่ได้
จะมีเวลาด่างเพื่อสร้างความเดาตรงไหน
จะกินอยู่ก็ดี จะเดินอยู่ก็ดี จะนั่งอยู่ จะนอนอยู่
ทำการทำงานอยู่ จะพูดจาปราศรัยก็ดี
ให้เอาใจของทุกท่าน
กำหนดจับอาณาปาณสติติกรรมฐานไว้เป็นปกติ
จำได้ไหม

และก็ลองคิดดูทีละอะว่า

ถ้าเราเอาจิต ไปจับอานาปานุสสติกรรมฐาน

ไว้เป็นปกติ

จิตมันไม่มีเวลาว่างจากการกำหนด

รู้ดมหายใจเข้าหายใจออก

แล้วก็จิตตองนี้

มันจะเอาอารมณ์อะไรมาจากไหน

อุกตกรรมใดๆที่ไหน จะเข้ามาแทรกจิตได้

จากบทสัมภาษณ์พระมิ่งขวัญพุทธาภรณ์

มหาสติปัฏฐาน

มหาสติปัฏฐานสูตร ที่ยากจริงๆ ก็คือ

อานาปานุสติกรรมฐานเท่านั้น

ที่ต้องทำกันชั่วหมื่นๆ แล้วถึงถึงงาน

ที่เหลือทั้งหมดเป็นอารมณ์คิด

ฉะนั้นก่อนจะใช้อารมณ์คิดทุกครั้ง

ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท

และพระคุณเจ้าที่เคารพ

โปรดทำสมาธิจิตจนถึงงานให้เต็มทีก่อน

ได้ระดับไหนทำให้ถึงระดับนั้น

ทำแล้วปล่อยให้จิตสบาย

จึงค่อยให้อารมณ์คิด ปัญญาจะเกิด

นี่เป็นหลักการในการปฏิบัติพระกรรมฐาน

ถ้าให้อารมณ์คิดแล้ว

จิตใจมันพุ่งออกนอกศูนย์กลาง

ก็ทิ้งอารมณ์คิดนั้นเสีย

กลับมาจับอานาปานุสสติใหม่

จนกระทั่งจิตสบาย แล้วก็ให้อารมณ์คิดต่อไป

นี่เป็นหลักการที่ปฏิบัติ

นักปฏิบัติที่ได้ผลจริง ๆ เขาทำกันแบบนี้

แม้แต่ในสมัยพระจอมไตรบรมศาสดา

สัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกัน

เขาปฏิบัติกันอย่างนี้ จึง ได้ผลตามกำหนด
ที่องค์สมเด็จพระทรงธรรมบรมศาสดาตรัสไว้

สมเด็จพระองค์ปฐม ศูนย์พุทธศรัทธา

บารมี ๑๐

บารมีทั้งหมดนี้ให้ใช้กำลังใจ

สร้างกำลังใจให้มันทรงอยู่ในใจทั้งหมด

ให้มันเต็มครบบริบูรณ์ ไม่มีอะไรบกพร่อง คือ

๑. ทานบารมี

มีกำลังใจพร้อมจะให้เสมอ

ไม่ต้องการสิ่งตอบแทน

๒. ศีลบารมี

มีกำลังใจรักษาศีลยิ่งกว่าชีวิต

๓. เนกขัมมะบารมี

เนกขัมมะแปลว่าการถือบวช

พยายามระงับนิเวศน์ในเบื้องต้น

ตัดสิ่งโยชน์เป็นเรื่องสุดท้าย

๔. ปัญญาบารมี

พิจารณาว่าการเกิดเป็นต้นเหตุของทุกข์

ย่อมรับสัมผัสอกุศลของความเป็นจริง

๕. วิริยะบารมี

มีกำลังใจต่อสู้อุปสรรค ตู้อะไรถึงที่สุด ไม่ถอยหลัง

๖. ขันติบารมี

อดทนต่ออุปสรรค ตู้อะไรถึงที่สุด ไม่ถอยหลัง

๗. ศรัทธาบารมี

ทรงความจริงเป็นปกติ

ตั้งใจทำอะไรต้องทำให้สำเร็จ

๘. อุธิฐานบารมี

ตั้งใจไว้ว่า

มนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก เป็นทุกข์

ตั้งใจไว้เฉพาะว่า “เราจะไปพระนิพพาน”

๙. เมตตาบารมี

ตั้งใจให้มันว่าละเมตตา

คำว่าศัตรู ไม่มีสำหรับเรา

๑๐. อุเบกขาบารมี

เฉยต์อุปสรรค เช่น คำนิทา การเจ็บไข้

เฉยในเรื่อร่างกาย

ถ้ากำลังใจของเราพร้อม ทรงบารมีทั้ง ๑๐ ประการ
ครบถ้วนเพียงใด บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย

ความเป็นพระอรียเจ้าเป็นของง่าย

แต่ถ้ากำลังใจในการสร้างตนเป็นพระโสดาบัน

มันยังครบถ้วนไม่ได้

ก็หันมาจัดการกับบารมีทั้ง ๑๐ ประการ

ให้มันครบถ้วนบริบูรณ์

เท่านั้นแหละ บรรดาท่านพุทธบริษัท

ถ้ากำลังใจในบารมี ๑๐ บริบูรณ์เพียงใด

คำว่าพระโสดาบันนั้น

ท่านพุทธบริษัททั้งหลายจะรู้ดีก็ง่ายเกินไป

ทรงความดี

๑. การปฏิบัติเพื่อเอาดีจริง ๆ

การเริ่มต้นของการปฏิบัติแตกต่างจากจิตบริสุทธิ์แล้ว

ก่อนที่จะภาวนา ให้ใช้ปัญญา

พิจารณาความเป็นจริงของร่างกายเสียก่อน

คิดว่าการเกิดของเราแต่ละชาติเป็นทุกข์

เรื่องทุกข์นี้ให้มองดูกันเองนะ

เพราะเห็นทุกข์กันอยู่ทุกวัน

คนไม่เห็นทุกข์

นั่นหมายถึงว่าตั้งหน้าตั้งตาหลงรัก

เพราะจิตมันไม่ยอมรับนับถือกฎของความเป็นจริง

เราต้องมองเห็นและพิจารณาว่า

การเกิดนั้นมันเป็นทุกข์

แก่ก็เป็นทุกข์

ป่วยไข้ไม่สบายก็เป็นทุกข์

พลัดพรากจากของรักของชอบใจก็เป็นทุกข์

ตายก็เป็นทุกข์

๒. เสด็จนี้เราพบพระพุทธเจ้าแล้ว

พระพุทธเจ้า คือ คำสอน

องค์สมเด็จพระชินวรก็ไปนิพพาน

พระอรหันต์ทั้งหลายไปนิพพานนับไม่ถ้วน

ก็เคยปฏิบัติอย่างนี้

ฉะนั้น นับตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

เราจะไม่มีศรัทธาอาศัยในจิตและร่างกายของเรา

เราจะไม่สนใจร่างกายของบุคคลอื่น

เราจะไม่สนใจในวัตถุธาตุใด ๆ

เราจะกำจัดของเราให้พ้นไป

มีพระนิพพานเป็นอารมณ์

ถ้าบังเอิญมันจะตายในขณะที่เรานั่งนี้ก็เชิญ

ร่างกายตายแต่ใจเรา ไปพระนิพพาน

ตัดสิ้นใจอย่างนี้ไว้ก่อน

หลังจากนั้นก็ภาวนา

มโนเมยิทธิ

๑. มโนเมยิทธิ แปลว่า มีฤทธิ์ทางใจ

คำว่า ฤทธิ์ทางใจ หมายความว่า ใจใจ

โดยเฉพาะอันดับต้น

ต้องฝึกให้ได้ทิพจักขุญาณก่อน

คำว่า ทิพจักขุญาณ ก็หมายความว่า

ใช้ความรู้ทางใจคล้ายตาทิพย์ ไม่ใช่ดูถูกตาเป็นทิพย์

ถ้าฝึก “ทิพย์จักขุญาณ” ได้แล้ว

ต่อไปจิตจะเคลียร์ไปสู่ธรรมะก็ได้

พรหมโลกก็ได้ ไปแดนนิพพาน

แดนปรารถนาอะไรก็ได้ทั้งหมด

ถึงแม้จะเป็นมมหนึ่ง

หรือจุดใดในโลกมนุษย์นี้ง่ายกว่า

หรือว่าใครอยากจะไปเที่ยวดวงดาต่าง ๆ ก็ไปได้

ไปดวงอาทิตย์เราก็ไปได้ ไม่ตายเพราะใจเราไม่ตาย

แต่ถ้าวิธีปฏิบัติแบบนี้เดาจะเคล็ดอื่น

ให้อารมณ์แนบแน่นสนิทไม่ได้

ต้องมีอารมณ์เบา ๆ พอสมควร

คือแค่อุปการสมาธิให้เริ่มสัมผัสสภาพได้ก่อน

ไม่ได้เห็นด้วยลูกตา

พอรับสัมผัสสภาพได้ ตอนนั้นจิตเริ่มเป็นฌาน

ตอนนั้นก็ยังเบาอยู่ แต่เคล็ดอื่นจิตไปพระอุปัชฌาย์ได้

เมื่อเข้าไปถึงจุดนั้น มันจะมีทั้งฉนวนและฉนวนบด
ฉนวนอย่างเดียวนั้นก็ไปไม่ได้ ถ้าไปแล้วมันไม่เห็น

ต้องมิตัวฉนวนเป็นตัวรู้

ฉะนั้น การขึ้นตอนแรก ขึ้นด้วยฉนวนก่อน
เมื่อไปถึงที่นั้น ขั้วระจิดดี จิตสะอาดมากขึ้น
ความสว่างใสจะดีขึ้น แต่ไม่ใช่ดูจากเห็น
เป็นการเห็นจากจิต เป็นความรู้ดีจากจิต
แต่เมื่อจิตสะอาดมากก็เห็นเหมือนตาเห็น

๒. ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน

ที่ปฏิบัติมโนมยิทธิได้แล้ว

จงอย่ายังความดีไว้แค่มโนมยิทธิ

เพราะถ้าหากท่านทำได้แค่นี้

มันยัง ไม่พ้นการหลงนรก

การให้ศีลมนโมยิทธิ

เพื่อเป็นการยืนยันว่าการเกิด แก่ เจ็บ ตายมีจริง

การระลึกชาติมีจริง ตายแล้วไม่สูญจริง

อธรรมมีจริง พรหมโลกมีจริง นิพพานมีจริง

นรก เปต อสุรกายมีจริง

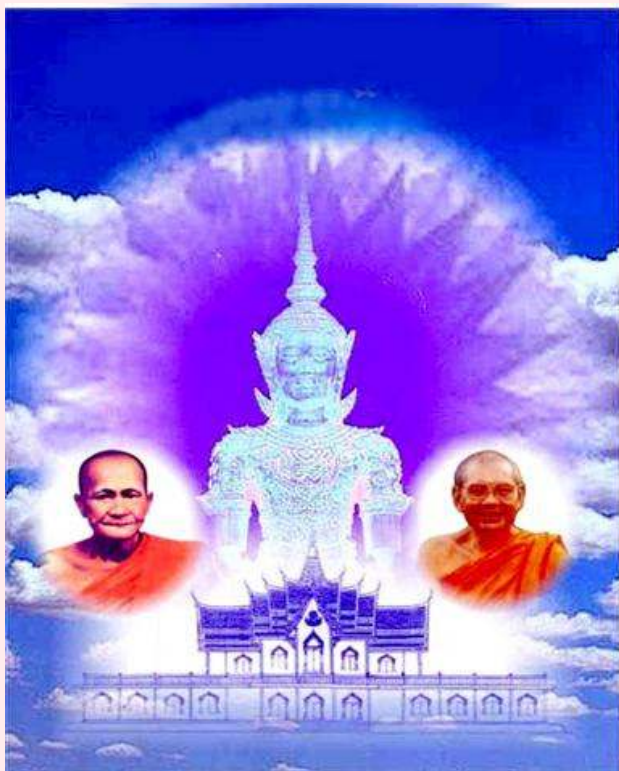
เมื่อทำได้แล้ว จงรวบรวมกำลังใจของท่าน

ทำให้ตนเป็นพระโสดาบัน

สทิกาคามี อนาคามี อรหันต์

ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ พระโศตาทัน
จะได้ป้องกันอภัยภูมิ ไม่ต้องตกนรกเป็นเปรต
เป็นอสุรกายและสัตว์เดรัจฉานต่อไป
เป็นการก้าวไปหาพระนิพพานเร็วขึ้น

วิปัสสนาญาณ

๑. ร่างกายมันจะแก่ ถือว่าเป็นเรื่องของธรรมดา

ร่างกายมันจะป่วย ถือว่าเป็นเรื่องของธรรมดา

ร่างกายมันจะตาย ก็ถือว่าเป็นเรื่องของธรรมดา

ธรรมดามันเป็นอย่างนี้

มันจะเป็นอย่าง ไรก็ช่างหัวมัน

เมื่อร่างกายมันพังเมื่อไร เรา ไปนิพพานเมื่อไหร่

ตั้งใจ ไว้เพียงเท่านั้น

หากว่าชาตินี้ ถ้า ไม่สามารถ ไปนิพพานได้

ถ้าอารมณ์ใจทำเป็นอย่างนี้แล้ว

ดีไม่ดีไปพักอยู่แค่เณรตา หรือพรหมอยู่ไม่กี่วัน

เพียงแค่พระศรีอารียตรัสรู้ เห็นหน้าพอกท่านเข้า
พระพุทธรูปท่านจะเทศน์ภาวนาคุณอธิการมณเฑียร

หรือ ปฏิญาณบวรพ จัปพนันท์

เพราะองค์สมเด็จพระชินสีห์รู้ทันเดิมของเรา

ถ้าฟังเทศน์จากองค์สมเด็จพระศาสดา

เพียงกัณฑ์เดียว แลเอที่สุต ได้พระโสดาบัน

นี้เรียกว่าเอที่สุตนะ ถ้าฟังซ้ำอีกที ก็ได้อรหัตผล

ตัวอย่างก็เยอะที่ปรากฏมาในพุทธประวัติ

๒. ถ้าหากว่าเรารู้จริงเห็นจริง

ด้วยอำนาจของปัญญาว่า

ร่างกายเราก็คือ ร่างกายของบุคคลอื่นก็

เต็มไปด้วยความลึกลับแบบนี้

เราจะเอาจิตเข้าไปพัวพัน

ร่างกายของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์อะไร

แม้แต่ร่างกายของเราที่เหมือนกัน

มันเพียงแต่ว่าเป็นแดนลี้ลับที่เราอาศัยเท่านั้น

เราจะไม่หลงใหลใฝ่ฝันในรูปร่างจนเกินสมควร

และก็จะอยู่เสมอว่าร่างกายของเราที่มันลึกลับ

ร่างกายของคนอื่นก็ลึกลับ

มันลึกลับ ไม่ลึกลับเปล่า

ในที่สุดมันก็พังทลาย

เหมือนผีตายทั้งตายนั้นแหละ

ความจริงเราต้องการความสะอาด

เราไม่ต้องการความสกปรก

เมื่อจิตใจของเราเห็นว่า

อวัยวะร่างกายของเราที่ดี

ร่างกายของบุคคลอื่นก็ดีสกปรก

ความรัก ความปรารถนา ความใคร่มันก็หมดไป

เพราะว่า ไม่มีใครต้องการความสกปรก

พิจารณาความตาย

๑. เรื่องของความตายนี้

ทางพระท่านถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา
เพราะไม่ว่าใครทั้งสี่ที่เกิดมาแล้ว

ก็ต้องตายเหมือนกันหมด

จะตายด้วยโรคอะไรหรืออาการอย่างไร

ในที่สุดก็ต้องตายเหมือนกัน

พระท่านสอนไม่ให้เสียใจ

เพราะเหตุแห่งความตายมาถึง

คนรับฟังมีเยอะ แต่รับปฏิบัติ

คือตั้งใจ ไม่ให้เศร้า โศกถึงคนตายนี้หายาก

เรื่องของการระงับความเศร้าโศกอาลัย

ในเมื่อมีคนที่เรารักตาย

นี่มันเป็นเรื่องที่ทำ ได้ยากอย่างยิ่ง

คนที่ละทำ ได้แน่นอน

ไม่มีอารมณ์ไหนใดในเรื่องของความตายนั้น

ท่านว่ามีพระอรหันต์เท่านั้น

ที่จะเห็นเรื่องของการตายเป็นอย่างปกติธรรมดา

เหมือนเห็นใบไม้ที่แก่งอมร่วงลงมาจากต้น

ไม่มีความรู้สึกเสียตายห่อใจใด ๆ

ถ้าหากันตามภาษาชาวบ้าน

ถ้ามีคนตายเกิดขึ้นที่บ้านใคร

ถ้าคนที่เกี่ยวข้อง เช่น สามีหรือภรรยาของผู้ตาย

ไม่รู้เอง ให้แสดงความเสียใจ

เขาก็ถือว่าเป็นคนใจดีใจดำ

กลายเป็นคนไม่ดีไปเสียอีก

ต้องแสดงออกถึงความโศกเศร้ารำพันนั้นแหละ

เขาถึงจะนิยมว่าเป็นคนดีรักกันจริง

เรื่องความเห็นของพระกับชาวบ้าน

ไม่มีใครจะลงกันก็ติดอนันนี้แหละ

๒. คนเราเมื่อตายจากอัตภาพนี้แล้ว มันไม่ตายจริง

คือ ไม่หมดความรู้สติสุขทุกข์

ยังมีสุขมีทุกข์มีความรู้สติเหมือนเมื่อยัง ไม่ตาย

แต่สิทธิต่าง ๆ ในเมื่อวิญญานออกจากร่างนี้แล้ว

ก็มีบางอย่างที่วิญญานไม่มีสิทธิจะครอง

นั่นก็คือ ทรัพย์สินที่พยายามสะสมไว้

ตั้งแต่สมัยเมื่อยังทรงอัตภาพนี้

ส่วนอื่นนอกจากนี้

คือความสุขและความทุกข์ยังมีตามเดิม

บางท่านเมื่อภพอนตาย ทำความดีไว้มาก

เมื่อตายแล้วก็มีมีความสุข

บางรายภพอนตายสร้างคุณเลวร้ายไว้มาก

เมื่อตายแล้วก็ได้รับความทุกข์ อันนี้เป็น

กฎของความเป็นจริง ที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนไว้

อริยสัจ

๑. เราเกิดมาเพื่อประสบกับความทุกข์
คนที่เกิดมาแล้วทุกคนจะ ไม่มีทุกข์เป็น ไม่มี

ถ้าหากว่าเรายังยึดถือว่า

ร่างกายเป็นของเรา ทรัพย์สินเป็นของเรา

ญาติพี่น้องเพื่อนฝูงเป็นของเรา

อารมณ์ทุกข์มันก็เกิด

เกิดเพราะว่าเราเกาะ ที่เรียกว่าอุปาทาน

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ไตรภพแปดประการ คือ

มีลาภดีใจ ลาภเลวเสียใจ

มีจิตใจ ยศด้ายดัวไปเสียใจ

มีความสุขในยามดีใจ

ความสุขหมด ไปอันใจ

ได้รับคำนิทานดีดัวอัน

ได้รับคำตรรกะเรียมมีสุข

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แนะนำให้พวกเราใช้อารมณ์คิดอยู่เสมอว่า

ทุกวันนี้เป็นกฎธรรมดาดาวองโลก

ทุกอย่างเราทำงานตามหน้าที่

๒. สำหรับการที่เราเจริญพระกรรมฐาน

ก็ตั้งใจใคร่ครวญอยู่เสมอว่า

เราเจริญพระกรรมฐานเพื่อต้องการความรู้

เป็นเครื่องพ้น จากความเกิด ความแก่

ความเจ็บ ความตาย

เพราะความเกิดเป็นทุกข์ ความแก่เป็นทุกข์

ความเจ็บความตายเป็นทุกข์

ถ้าเรายังต้องเกิด แก่ เจ็บ ตาย อยู่อย่างนี้

เราก็มีแต่ความทุกข์เวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏฏะ

การเจริญสมถกรรมฐานวิปัสสนากรรมฐาน

เราทำเพื่อสิ้นความเกิด

เพราะเราไม่ต้องการความทุกข์ต่อไป

จงพิจารณาหาทุกข์ให้พบในอริยสัจ

พิจารณาชั้นที่ ๕

๑. ให้พิจารณาว่า ชั้นที่ ๕ คือ

รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา

เราไม่มีในชั้นที่ ๕ ชั้นที่ ๕ ไม่มีในเรา

โดยให้พิจารณาเป็นปกติ

เมื่อเห็นว่าชั้นที่ ๕ ประกอบด้วย เพื่อให้ทรงอยู่

แต่เมื่อมันจะพังก็ไม่ตกใจ

หรือมันเริ่มพังใช้

ก็คิดว่าธรรมตามันต้องเป็นอย่างนี้

เราจะรักษาเพื่อให้ทรงอยู่

ถ้าทรงอยู่ได้ก็จะอาศัยเพื่องานกุศลต่อไป
ถ้าเอาใจไม่ได้มันจะพุง ก็ไม่มีอะไรหนักใจ
ความทุกข์จะเกิดแก่ตัวเองหรือใครอะไรก็ตาม
ไม่ผูกจิตติดใจอย่างนี้ จนกระทั่งบรรลุอรหัตผล

๒. จิตต้องยึดเป็นอารมณ์ว่า

ถ้าตายคราวนี้เรามุ่งนิพพาน ต้องคอยชำระจิต

ก็หมายความว่า อย่างให้ความโลภคลุมใจ

อย่างให้กามฉันทะมันคลุมใจ

ความโกรธแค้นโมหะอย่างให้คลุมใจ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งหันเข้ามาตัดจุดเตี้ยๆ คือ

ขั้นที่ ๕ ของเรา ตัดให้ขาด ทุกอย่างมันจะเกาะไม่ได้

สังโยชน์ ๑๐

๑. อารมณที่จะพึงสนใจมากที่สุด หรือโดยตรง

นั่นก็คือ สังโยชน์ ๑๐ ตัดตัตรอยู่ตรงนี้

เราจะทำอะไรก็ตาม

ถ้า ไม่สามารถจะตัดสังโยชน์ได้แม้แต่หนึ่ง

ก็ไม่มีผลในการปฏิบัติ

เหนืดยมาเกือบตาย ก็เสดก็ยังท่อดตัตรอยู่

ยังต้องเวียนว่ายตายเกิด ในวัฏฏะ

ไม่มีเวลาทำจัดก็แะ

บางท่านก็มีศวามฉลาด

เริ่มปฏิบัติ ไม่ก็วันก็สามารถทำจัดก็เสด

เข้าถึงเขตแห่งความเป็นพระอธิายเจ้า ได้

อันนี้เป็นกำไรมาก

๒. นักปฏิบัติเพื่อมรรคผล

ทำนปฏิบัติกันมา และได้รับผลเป็นมรรคผลนั้น

ทำนคอยเอาสังโยชน์เข้าวัดอารมณ์เป็นปกติ

เทียบเคียงจิตกับสังโยชน์ ว่าเราตัดอะไร ได้เพียงใด

แล้วจะรู้ผลของการปฏิบัติ

ให้ปฏิบัติตามอารมณ์ที่ละนั่นเอง

ไม่ใช่คิดเอาเอง

ว่าเราเป็นพระโสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี อรหันต์

ตามแบบคิดแบบเข้าใจเอาเอง

พระโสดาบัน

๑. ความเป็นพระโสดาบัน

ต้องทรงคุณธรรม ๓ ประการ

จำไว้ให้ดีเป็นของไม่ยากคือ

ประการที่ ๑

มีความเคารพในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์จริง

พระสงฆ์นี้ เลือกว่าพระอริยสงฆ์นะ

เพราะถ้าไม่ใช่พระอริยะ แยกไม่ค่อยแน่นัก

ดีไม่ดีแยกเลอะกว่าชาวบ้านเขาก็มี

ประการที่ ๒

งดการละเมิดศีล โดยเด็ดขาด

เรียกว่า รักษาศีลยิ่งกว่าชีวิต

ศีล ๕ ประการนี้ รักษาโดยเด็ดขาด

ประการที่ ๓

จิตใจของพระโสดาบัน มุ่งอย่างเดียว คือ นิพพาน

ขึ้นชื่อว่าทำความดี ตั้งแต่ฟังเทศน์ปฏิบัติธรรม

ลงไปถึงเทวระโถน ล้างส้วม

ตั้งใจอย่างเดียว

เราทำเพราะเมตตาปราณีแก่บุคคลทั้งหลาย

ความดีนี้ไม่ต้องการผลตอบแทนจากบุคคลผู้ใด

เราต้องการอย่างเดียว ทำเพื่อผลของพระนิพพาน

เพียงเท่านั้นเขาเรียกว่า พระโสดาบัน

๒. คนที่เขาเป็นพระโสดาบัน เขาทรงอารมณ์แบบนี้

คือ ปรารภความตายเป็นปกติ

ไม่ประมาทในชีวิต

คิดว่าการเกิดมานี้ มันต้องตาย

เมื่อคิดว่าจะต้องตายเขาก็ไม่ประมาท

ไม่ยอมไปอบายภูมิ

นั่นคือ เคารพในพระพุทธเจ้าจริง

เคารพในพระธรรมจริง

เคารพในพระอริยสงฆ์จริง เป็นปกติ

และก็มีศีล ๕ บริสุทธิ์

มีจิตต้องการพระนิพพานเป็นอารมณ์

การทำควมดีทุกอย่าง

ไม่หวังผลตอบแทนในปัจจุบัน

คิดว่าผลความดีที่เราต้องการมีอย่างเดียว

คือ พระนิพพาน

เท่านั้นเองความเป็นพระโตดำนัน

พระสิทธิหาคามิ

อารมณ์ทุกอย่างเหมือนพระโสดาบันทั้งหมด

ตัดสังโยชน์สามเหมือนกัน

แต่ถ้ามีการบรรเทาความรักในระหว่างเพศ

บรรเทาความรำร่อย

บรรเทาความโกรธ

เมื่อสามอย่างนี้มันบรรเทา

ความหลงก็เลยบรรเทาด้วย

กำลังใจของพระสิทธิหาคามิ มีข้อสังเกตดังนี้

ประการที่หนึ่ง

อารมณ์อะไรก็ไม่มีความรักในระหว่างเพศ

จิตใจเยือกเย็นลง แต่ยัง ไม่หมด เบาสมอง

ประการที่สอง

เรื่องความโลภ ความอยากสวย

ความดี तरहของความอยากสวยเบาส่ง

ความรู้ดีกว่าพอเริ่มมี

แต่การทำความดีความขยันหมั่นเพียรยังปรากฏ

แต่ว่าจิต ไม่ดี तरहเกินไป

สิ่งที่เราจะสังเกต ได้ง่าย

สำหรับพระ สกิทาคามี

นั่นก็คือ กำลังความโกรธลดลงมาก

การถูกด่า ถูกนิินหา โกรธเบา บางทีก็โกรธซ้ำไป

พระอนาคามิ

๑. ถ้าจิตของบรรดาท่านพุทธบริษัท

เข้าสู่พระอนาคามีมรรคได้ มันเข้ามาเอง

ทำไป ๆ จิตมันก็ไหลลงมา คือว่า

จิตหมดกำลังในด้านความชั่ว ทรงความดีมากขึ้น

มีความเบื่อหน่ายในเรื่องระหว่างเพศ

มีความเลิกละใจ

คือ ถ้าจิตไม่มีความรู้ดีระหว่างเพศ

อย่างนี้ท่านเรียกว่าพระอนาคามีมรรค

ถ้าหากว่า จิตเราไม่พอใจในศีล ๕

มีความพอใจในศีล ๘ แล้ว

ก็มีศรัทธามั่นคงในศีล ๘ อย่างนี้

ท่านถือว่าเริ่มเข้าอนาคามีรรค

เรียกว่าเดินทางเข้าหาพระอนาคามี

ต่อไปถ้าจิตมีความเบื่อกว่าในวิเวกระหว่างเพศ

คือถ้าหมดความรู้สึกรัก ก็ถือว่าเริ่มพระอนาคามีผล

และต่อมาถ้าจิตหลุดจากความรัก ความไม่พอใจ

ปฏิกิริยา คือ อารมณ์กระทบกระทั่งใจนิด ๆ หน่อย ๆ

ความไม่พอใจ การแสดงออกหน้าจะมี

สำหรับคนในปกครอง ถ้าทำไม่ดีต้องดู ต้องดำ

ต้องว่าต้องลงโทษ อันนี้เป็นธรรมดาเป็นการทวงดี

แต่ว่านี่แท้จริง ๆ จิตคิดประทุษร้ายไม่มี

เป็นการหวังดีแก่คนทุกคน คือตัดต่อปฐิษะ

ถ้าเป็นอย่างนี้ก็ถือว่า

เต็มภาคภูมิของพระอนาคามิพล

รวมความว่าจากพระศกิทาคามิแล้ว

จะเป็นพระอนาคามิ ก็คือ

๑. สังเกตว่าใจเราพอใจในศีล ๘

รักษาศีล ๘ ได้ครบถ้วนจริง ๆ

๒. จิตตัดอารมณ์ในกามารมณ์ได้เด็ดขาด

ไม่มีความรู้สึก

๓. ตัดความโกรธ ความพยาบาทได้เด็ดขาด

อย่างนี้เป็น พระอนาคามิพล

พระอรหันต์

๑. อารมณ์พระอรหันต์ นั่นคือ

จิตคิดว่า ไม่หลงในรูปฌานและอรูปฌาน

จิตไม่มีมานะ การถือตัวถือตน

จิตไม่มีอารมณ์ฟุ้งขันธ์นอกนอกรัตนอภย

จิตไม่ติดในอวิชชา คือ จันทะกับราคะ

จันทะ คือ ความพอใจในมนุษย์โลก เทวโลก ไม่มี

ราคะ จิตเห็นมนุษย์โลก เทวโลก

พรหมโลก ลอยไม่มี ไม่พอใจในสามโลก

จิตพอใจสุดเตี้ย คือ นิพพาน

นี่เป็นอารมณ์พระอรหันต์

โดยเฉพาะอย่างยิ่งอารมณ์พระอรหันต์

คือยอมรับนับถือกฎของธรรมดา

ได้ลงมือปฏิบัติ

จิตยอมรับนับถือกฎของธรรมดาว่า

ธรรมดาคณเกิดมาแล้ว ต้องแก่ ต้องป่วย

ต้องมีการพลัดพรากจากของรัก ของชอบใจ

คนเกิดมาแล้วต้องตาย

ความปรารถนา ไม่สมหวังย่อมมีแก่ทุกคน

ถ้าทุกอย่างมันเกิดขึ้น ใจท่านไม่หวั่นไหว

ถือว่าเป็นรู้ธรรมดา

แล้วก็จิตคิดว่าถ้าร่างกายนี้พังเมื่อไร

ฉันไปนิพพานเมื่อไหร่ ใจสบาย

๒. คือเราบริสุทธิ์อยู่แล้ว

สมาธิทรงตัวอยู่แล้ว

วิปัสสนาญาณปลดปล่อยร่างกายของเรา

ร่างกายของบุคคลอื่น วัตถุธาตุ

ขั้นที่ ๕ คือร่างกาย อย่าไปเสียดายมัน

มันจะพังเมื่อใดก็เสียมันพัง

เพราะใจเราพร้อมที่จะ ไปนิพพาน

ตัวจิตบริสุทธิ์อยู่ที่นี้

๓. อรหันตผลนี้เป็นของ ไม่ยาก

ก็ตัดกามฉันท์ทะกัปราคะ

คือไม่สนใจกับร่างกายของเราด้วย
ไม่สนใจกับร่างกายของบุคคลอื่นด้วย
ไม่สนใจกับวัตถุธาตุในโลกทั้งหมด
คิดว่าสิ่งเหล่านี้ไม่จำเป็นก็ปล่อยทิ้ง

ไม่มีอะไรดีสำหรับเรา

เราไม่ถือว่ามีเป็นอิสระ เป็นที่พึ่งของเรา

และเราก็ไม่ถือเอาของบุคคลอื่น

ไม่ถือเอาอารมณ์ของบุคคลอื่น

ทำให้ให้แหล่ขึ้นอยู่อย่างเดียว

ว่าร่างกายไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา

ทรัพย์สินในโลกไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา

มันเป็นอย่างกิเลสตัณหา อุปาทาน

มันพึงเมื่อไร พอใจเมื่อนั้น

จึงคิดว่าความเกิดมีฉันท์ ๕ ร่างกายอย่างนี้

จะไม่มีสำหรับเรา

ความเป็นเหตุหรือพรหม จะไม่มีสำหรับเรา

สิ่งที่เราต้องการ คือ นิพพาน นี่แค่นี้เท่านั้นแหละ

ไม่เห็นมีอะไรยาก ถ้าพูดกันแบบง่าย ๆ

แต่ความจริงพูดกันมาเยอะ

ทำอารมณ์ให้มันทรงตัวเถอะ มันก็ไม่ลำบาก

มันก็สำเร็จมรรค สำเร็จผล

— จบ ธรรมโอวาทเพื่อพระนิพพาน —

ศูนย์พุทธศรัทธา ขออนุโมทนากับทุกๆ ท่านที่
ได้อ่านมาถึงหน้าสุดท้ายนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
ท่านที่ตั้งใจอ่าน แล้วใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ
หาเหตุผล และปฏิบัติตามธรรมโอวาทของพระ
เดชพระคุณหลวงปู่พระราชนิพนธ์มาน คงจะได้
รับประโยชน์ และความสุข ตามสมควร ตามกำลัง
วาสนาบารมี ของแต่ละท่านแต่ละบุคคล

ทำนองนี้ ขอแนะนำพรของพระเดชพระคุณหลวง
ปู่ฯ ท่าน ที่เมตตาโปรดญาติโยมพุทธศาสนิกชน
บ้าง มาฝาก

“ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒน์มงคลสมบุรณ์ไพศาล
จงมีแด่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทุกท่าน เทอญ.”

ศูนย์พุทธศรัทธา

สำนักปฏิบัติพระกรรมฐาน ภูเขาธำชุง

อ.บ้านหมี่ จ.สระบุรี

www.BuddhaSattha.com

เชิญแวะชมเว็บไซต์ของศูนย์พุทธศรัทธา